

Varga + Sons Kft.
2500-Esztergom
Rákóczi tér 4/B., Pf. 91
www.varga-sons.com
tel.: +36 33 501 525

Biztonsági Előírások és Használati Útmutató

Nyomás alatti megfúró és ballonozó rendszerek

Tartalomjegyzék

Cím	Oldal
Biztonsági Előírások	3 - 11
Használati Útmutató	12
PVC és PE csővezetékek nyomás alatti megfúrása P-900 eszközzel	13 - 16
PE, acél, öntvény és azbesztcement csővezetékek nyomás alatti megfúrása LB-493 eszközzel	17 - 22
Gázáramlás megállítása P-3 rendszerrel	23 - 32
“Mit kell és mit nem szabad tenni“	33 - 37
Tippek és tanácsok	38 - 40
Egyebek	41
Kiválasztási táblázat	42

Biztonsági előírások

1. RÉSZ

1. BEKEZDÉS – munkafolyamatok gázvezetékeken vagy azok közelében

Cél

Ennek a Földgáz Biztonsági Előírások (G-SING) célja, hogy útmutatásokat és ajánlásokat adjon a gázvezetékeken vagy azok közelében történő biztonságos munkavégzéshez, ha nyomás alatti megfúrás vagy ballonozást végeznek nyomás alatti megfúró vagy ballonozó készülékkel, valamint felfújható MDS záróballonokkal.

Részek

Ez a G-SING 3 részből áll:

Az 1. RÉSZ általános útmutatásokat és ajánlásokat tartalmaz

A 2. RÉSZ tartalmazza a Használati Útmutatót LP csővezetékeken történő munkáknál 500 mbar-ig POLSAFE megfúró idomokkal és P3 ballonozó készülékkel

A 3. RÉSZ tartalmazza a Használati Útmutatót HP csővezetékeken történő munkáknál 4 bar üzemi nyomásig golyós szelepekkel és BZA-4 ballonozó készülékkel

Hatáskör

Jelen G-SING hatásköre LP (< 500 mbar) és HP (< 4bar) gázellátó rendszerek max. 16"-os átmérőig.

Feltételek

- Az összes gázvezetékeken történő nyomás alatti megfúrás és ballonozó munkákat jelen G-SING szerint kell elvégezni. A G-SING összes fejezete jelen útmutatás szerves részét képezi. Egy részt sem szabad kihagyni.
- Ha felmerül a gyanú arra, hogy az egyik rész ellentmondásban áll egy másik résszel, akkor felvilágosítást kell kérni a gyártótól.
- Ellenőrizetlen gázáramlás esetén az összes munkásnak a veszélyzónán kívül kell tartózkodnia és felvilágosítást kell kérniük a művezetőtől vagy részlegvezetőtől.
- A veszélyzónában használt összes mérőberendezés legyen szikramentes és feleljen meg az ATEX előírásoknak, valamint rendelkezzen EEx kóddal.
- Az összes LP csővezetékekhez használt nyomás alatti megfúró szerszám, ballonozó szerszám és MDS záróballon rendelkezzen GASTEC QA minősítéssel.
- Az összes MDS záróballonon szerepeljen a gyártási időpont, a ballonnyomás és az alkalmazandó csővezeték üzemi nyomása.

Kockázatok és intézkedések

- Ellenőrizetlen gázáramlás.
Szellőztesse a területet, folyamatos mérés, szükség esetén hagyja el a veszélyes területet és kérjen felvilágosítást a művezetőtől vagy részlegvezetőtől.
- Személyes sérülés és fulladás.
Alkalmazza a Személyes Védőeszközét (PPD).
- Nézelődők és/vagy állatok jelenléte a munkaterületen.
kerítse be a területet a nézelődőket pedig küldje el.
- Külső befolyásoló tényezők, mint pl. időjárás és közlekedés.
Állítsa le a munkát és használjon árnyékolót.
- Menekülő útvonalak akadályoztatása.
Tartsa a menekülő útvonalakat akadálymentesen.

- Tűz- és/vagy robbanásveszély
Tartsa a munkaterületet gyújtóforrásoktól távol és tegye ki a „Nyílt láng használata tilos” jelzést.
- Kábelek vagy vezetékek sérülése.
Beszéljen a helyi közművekkel a vezetékek és kábelek helyét illetően. Az árkot tágasra és óvatosan ássa ki.

Anyagi eszközök és felszerelések

Szükséges személyes védőeszközök (PPD):

- Antisztatikus, sima és tűzálló munkaruházat, ahol a védőkesztyű szigetelt és a gáz nem tud behatolni a ruházat és a test közé.
- Védősisak és védőcipő.
- Védőszemüveg.
- Fülvédő.
- Kesztyűk.
- Fényvisszaverő ruházat közutak mentén történő munkákhoz.
- Tűzálló fejtámla az olyan munkákhoz, ahol gázkiáramlás történik és a vezetékek szellőztetése kizárt.
- További személyes védőeszközök speciális munkákhoz: Hegesztés: hegesztő öltözet, hegesztő szemüveg, hegesztő sisak, hegesztő pajzs, hegesztő kesztyű.
- Sűrített anyagokkal történő munkáknál: polivinil-alkoholos vagy neoprén kesztyűk, védőmaszk, védőszemüveg, tűzálló, eldobható munkaruha.
- Gázjelző készülék akusztikus vagy optikai jelzéssel.
- Gázérzékelő.
- Gázkoncentráció mérő, 100% földgáz.
- Oxigén mérő.
- Tűzoltó készülék (A/B/C osztály) minimum 2 kg belső használatra.
- Tűzoltó készülék (A/B/C osztály) minimum 6 kg külső használatra.
- Tűzvédelmi takarók.
- Figyelmeztető táblák „Nyílt láng használata tilos”.

Definíciók

Gázjelző készülék

- Személyes figyelmeztető készülék a közmű utasításai szerint.
- A gázjelző készülék a gáz jelenlétét méri.
- A gázjelző készülék egy optikai és akusztikus jelet ad, ha 10% LEL értéket mér (0,5 vol % vagy 5000 ppm).

Gázérzékelő

- Gázszivárgások érzékelésére használják.
- A gázérzékelőnek ön-feltöltőnek kell lennie.
- A gázérzékelő a gáz mennyiségét méri a gáz – levegő közegben a műszer hatáskörének megfelelően.
- A gázérzékelő egy optikai és akusztikus jelet ad, ha egy gáz – levegő közeget érzékel.

Gázkoncentráció mérő

- A vezetékek kiásásánál kell használni.
- A gázkoncentráció mérő a gáz koncentrációját méri a gáz – levegő közegben a műszer hatáskörének megfelelően.
- A gázkoncentráció hatásköre legyen 100% földgáz.

Oxigén mérő

- Zárt helyeken az oxigén mérésére szolgál.
- Az oxigén mérő egy optikai és akusztikus jelet ad, ha az oxigén koncentrációja 19% O₂ alá esik.

Eljárások

A biztonsági eszközök, szerszámok és mérőműszerek használata:

- A személyes védőeszközöket a biztonsági használati előírásoknak megfelelően kell viselni.
- Minden munkafolyamatnál kötelező a munkaruházat és a biztonsági munkacipő viselése.
- Szemsérülés kockázata esetén biztonsági szemüveget kell viselni.
- Használja a megfelelő anyagot a munkaterület elkerítéséhez.
- Az összes szerszám legyen hibátlan állapotú.
- Az elektromos szerszámokat és mérőeszközöket időszakosan ellenőrizni kell.
- Az összes GASTOOL ballonozó és nyomás alatti megfúró készüléket évente ellenőrizni kell.
- Az MDS záróballonokat évente ellenőrizni kell.

Biztonsági intézkedések

- Gázvezetéseken csak akkor lehet munkálatokat végezni, ha nincs gázkiáramlás.
- A gázkiáramlást amennyire csak lehet, meg kell szüntetni.
- Az olyan műveleteknél, ahol fennáll a gázkiáramlás potenciális veszélye, folyamatosan használni kell a gázérzékelő készüléket. A gázérzékelő készüléket karnyújtásnyira és a széllel szemben kell elhelyezni.
- Az olyan műveleteket, ahol fennáll az ellenőrizetlen gázkiáramlás potenciális veszélye, minimum 2 embernek kell elvégeznie. A vizuális kapcsolat lehetősége minden esetben kötelező.
- Bármely nyomás alatti megfúró vagy ballonozó munka előtt a gyújtóforrások jelenlétét meg kell vizsgálni és ezeket hatástalanítani kell. Vegyék figyelembe a mobiltelefonok, PDA-k vagy laptopok jelenlétét is.
- Ha nedvességet találnak HD gázvezetéseken vagy a vezetékben, akkor feltételezhető, hogy az földgázkondezáció és a helyi közművek utasításai szerint kell cselekedni.
- Ha nedvességet találnak LD gázvezetéseken vagy a vezetékben, akkor feltételezhető, hogy az földgázkondezáció és a helyi közművek utasításai szerint kell cselekedni.
- Az esetleges megvilágítást a veszélyzónán kívül kell elhelyezni.
- Az altalaj legyen stabil és szabad tárgyaktól mentes, amelyek veszélyeztethetik a műveleteket. Az árok legyen megközelíthető minden oldalról és kellőképpen megvilágított.
- Az árok legyen megfelelően elkerítve és kitáblázva a nyilvánosság számára.
- A/B/C osztályba sorolható tűzoltókészülék legyen elhelyezve a széllel szemben.
- Bizonyosodjon meg róla, hogy van megfelelő menekülő útvonal, amely akadálymentes.
- Ez a Használati Útmutató legyen a helyszínen.

Megjegyzések

- Egy gáz – levegő közeg robbanásveszélyes 5%-15% földgáz esetén.
- Ha a gázkoncentráció magasabb mint 10% LEL (amely egyenlő 0,5 vol% vagy 5000 ppm), akkor ez a helyzet veszélyzónának minősül. Ez a helyzet tűzvesz, robbanás vagy fulladás kialakulásához vezethet.
- Ne végezzen semmilyen nyomás alatti megfúrás vagy ballonozás műveletet a veszélyzónán belül.
- Annak a meghatározására, hogy van-e veszélyzóna, a méréseket a következőképpen kell értelmezni:
  1. A gázkoncentráció meghatározását 0,5 m-rel a földfelszín felett vagy 0,5 m-rel az altalaj felett kell meghatározni.
  2. Ha a mérőpont koncentrációja 10% LEL-nél alacsonyabban marad, akkor figyelembe kell venni, hogy a földfelszínen vagy az altalaj felett az érték magasabb.
  3. Folyamatosan ellenőrizni kell, hogy a gázkoncentráció 10% LEL alatt van-e.
  4. Abban az esetben, ha a gázkoncentráció 10% LEL-nél magasabb értékeket ér el, akkor a nyomás alatti megfúró és ballonozó folyamatokat le kell állítani és értesíteni kell a művezetőt vagy a részlegvezetőt.

2. BEKEZDÉS – Az árok nyitása és zárása

Cél

Az árkok biztonságos nyitása és zárása nyomás alatti megfúráshoz és ballonozáshoz.

Alkalmazási terület

Alacsony és magas nyomású vezetékek max. 16"-os vezetékátmérőig.

Feltételek

- Értekezzen a helyi közművel az érintett vezetékreszek helyes pozíciójával kapcsolatban.
- Bizonyosodjon meg arról, hogy írásban meg van adva vezetékreszek helyes pozíciója.
- Ha az árok mélysége nagyobb, mint egy méter, akkor speciális méréseket kell eszközölni, hogy megelőzzék az árokkal beomlását.

Kockázatok és intézkedések

- Személyes sérülés.
Használja a személyes védőfelszerelést.
- Nézelődők és/vagy állatok jelenléte a munkaterületen.
Kerítse be a területet a nézelődőket pedig küldje el.
- Külső befolyásoló tényezők, mint pl. időjárás és közlekedés.
Állítsa le a munkát ideiglenesen.
- Csővezetékek és kábelek sérültek.
Ássa ki az árkot óvatosan és tágasra.
- Szennyezett talaj.
Állítsa le a munkálatokat és értesítse a művezetőt vagy részlegvezetőt.
- Törmelék beomlik.
Megfelelő szerkezet és menekülő útvonal biztosítása.

Teljesítmény

- Biztosítsa, hogy a cserepek, kövek, járdadarabok elhelyezése az ároktól távol, megfelelően történik.
- A kiásott különböző termőföldeket egymástól szétválasztva tárolja a helyes visszatöltés érdekében.
- Az árkot úgy töltsé vissza, hogy a különböző termőföld részek az eredeti helyükre kerüljenek vissza.
- Az árkot mindkét oldalról egyenletesen töltsé vissza.
- A csővezeték és a felszerelt nyeregtől 20 cm-rel kézzel tömörítse a földet, valamint 40 cm-rel a csővezeték és a felszerelt nyereg felett is. Különösen figyeljen arra a területre, ahol a POLSAFE megfúró idomok vannak felszerelve. Soha ne tömörítse a talajt a POLSAFE megfúró idom felett daruval, kivéve, ha 40 cm-rel az idom felett van felesleges tömörített talaj.
- A visszatöltést kb. 30 cm-es rétegekben végezze el.

3. BEKEZDÉS – A felfújható MDS záróballonok behelyezése és eltávolítása

Cél

A felfújható MDS záróballonok biztonságos behelyezése és kihúzása.

Alkalmazási terület

LP (< 500 mbar) és HP (< 4 bar) gázellátással rendelkező vezetékrendszerek.

Feltételek

- A munkaterület legyen száraz és tiszta.
- A munkaterület szellőzése legyen megfelelő.
- A gázkoncentráció ne haladja meg a 10% LEL-t.
- A felfújható záróballonokat egy ballonozó eszközzel kell behelyezni gázkiáramlás nélkül.
- A záróballonok felfújható része egyrétegű típus legyen és ne egy külön belsőből és egy külön külső burkolatból álljon.
- A felfújható záróballonok ballonnyomása az összes csővezeték átmérőnél ugyanaz legyen. A felfújható záróballonokban a túl alacsony vagy túl magas nyomás, valamint a lehetséges szivárgás rizikójának elkerülése érdekében tilos az olyan felfújható záróballonok használata, amelyek a különböző méreteknél különböző ballonnyomást alkalmaznak.
- Egy esetleges by-pass-t kell gázkiáramlás nélkül telepíteni és eltávolítani.
- Biztosítsa, hogy a zárókupakok, dugók és a vezetékkel kapcsolatos eszközök elérhetők.
- Bizonyosodjon meg arról, hogy rendelkezésre áll egy tartalék felfújható záróballon és egy tartalék ballonozó eszköz és hogy azok használtra készek.
- A felfújható záróballonokon szerepeljen a GASTEC QA minősítés jelzése; a ballonnyomás, a gyártási időpont és az alkalmazandó csővezeték üzemi nyomása.

Kockázatok és intézkedések

- Ellenőrizetlen gázkiáramlás.
Szellőztesse a területet, folyamatos mérés, szükség esetén hagyja el a veszélyes területet és kérjen felvilágosítást a művezetőtől vagy részlegvezetőtől.
- Személyes sérülés és fulladás.
Alkalmazza a Személyes Védőeszközét (PPD).
- Nézelődők és/vagy állatok jelenléte a munkaterületen.
Kerítse be a területet a nézelődőket pedig küldje el.
- Külső befolyásoló tényezők, mint pl. időjárás és közlekedés.
Állítsa le a munkát és használjon árnyékolót.
- Menekülő útvonalak akadályoztatása.
Tartsa a menekülő útvonalakat akadálymentesen.
- Tűz- és/vagy robbanásveszély.
Tartsa a munkaterületet gyújtóforrásoktól távol és tegye ki a „Nyílt láng használata tilos” jelzést.

Anyagi eszközök és felszerelések

Szükséges személyes védőeszközök (PPD):

- Antisztatikus, sima és tűzálló munkaruházat, ahol a védőkesztyű szigetelt és a gáz nem tud behatolni a ruházat és a test közé.
- Védősisak és védőcipő.
- Védőszemüveg.
- Fülvédő.
- Kesztyűk.
- Fényvisszaverő ruházat közutak mentén történő munkákhoz.
- Tűzálló fejtámla az olyan munkákhoz, ahol gázkiáramlás történik és a vezetékek szellőztetése kizárt.

Munkafolyamat

Előkészületek

- Ellenőrizze a felfújható záróballonokat az esetleges hibák végett. Ezt úgy csinálja, hogy fújja fel a záróballont a vezetéken kívül max. 0,3 bar-ig.
- Ellenőrizze a mérőműszereket a pontos funkcionálás végett.
- Ellenőrizze a felfújható záróballonok ballonnyomását.
- A ballonnyomásnak mindegyik méretű záróballonnál ugyanolyannak kell lennie. Ha ez nem így van, akkor nem szabad ilyen típusú záróballont alkalmazni.
- A felfújható záróballonok elején lennie kell egy nyomásmérő eszköznek, amely lehetővé teszi, hogy a dolgozó megmérje a nyomást a záróballon előtt.

Ballonozás elvégzése LP gázvezetéseknél (< 500 mbar, POLSAFE rendszer)

- PE DN315/ 12"-ig terjedő acél vagy öntöttvas vezetéseknél lehet egy db felfújható záróballont használni javítási oldalanként, ha a záróballon rendelkezik a hiteles GASTEC/QA jelzéssel.
- PE DN315/ 12" feletti acél vagy öntöttvas vezetéseknél oldalanként két felfújható záróballont kell alkalmazni.
- Az utóbbi esetben a külső záróballont kell először behelyezni az áramlás irányába.
- Ezután behelyezhető a többi záróballon.
- A záróballonok kihúzásánál a külső záróballont kell utoljára eltávolítani.

- Ellenőrizze a vezeték átmérőjét majd válassza ki a megfelelő nyeret, idomot, marót és a felfújható záróballont.
- Mérje meg az áramlás irányát az első záróballon behelyezése előtt.
- Helyezze be az első felfújható záróballont.
- Az első záróballont az áramlás mentén (az áramlás irányába) kell behelyezni.
- Helyezze be a másik oldalon a záróballont majd egy harmadik záróballont egy T-elágazás esetében. Ürítse ki a záróballonok közötti részt.
- A záróballonok és a vezetékjavítás közötti távolságnak minimum 50 cm-nek kell lennie.
- Folyamatosan ellenőrizze a vezetéknyomást és a felfújható záróballont.
- Mindig szellőztesse át a nyomásmentesített részt.

By-pass

Egy by-pass esetében, a by-pass-t a záróballonok behelyezése vagy bármilyen, a ballonok behelyezéséhez szükséges nyomás alatti megfűrés előtt kell elhelyezni.

Ballonozás elvégzése HP gázvezetékeknél (< 4 bar BZA rendszer)

- HP vezetékeknél oldalanként két felfújható záróballon használata ajánlott.
- HP gázvezetékekhez alkalmazandó felfújható záróballonoknak rendelkezniük kell a hivatalos GASTEC/QA jelzéssel. Ellenőrizze a vezeték átmérőjét majd válassza ki a megfelelő nyeret, idomot, marót és a felfújható záróballont.
- Az első záróballont az áramlás irányába kell behelyezni.
- Először mindig mérje meg az áramlás irányát egy GASTOOL áramlásirány mérővel.
- Ezután behelyezhető a többi záróballon: végül a cső javítandó részének mindkét oldalán két záróballonnak kell lennie.
- A vezetéknyomás a következő: üzemi nyomás a záróballon előtt; az 1. és 2. záróballon közötti rész = 0 bar; a 2. záróballon mögött = 0 bar.
- Egy lefúvatót kell felszerelni a ballonozó eszköz nyomáscsökkentő szelepére a külső oldalon és össze kell kötni egy légtelenítő szeleppel, amely a talajszinten van elhelyezve. Az 1. és 2. záróballon közötti esetleges gázszivárgás így megszüntethető a vezetéken.
- A záróballonok kihúzásánál a külső záróballont kell utoljára eltávolítani.
- A záróballonok és a vezetékjavítás közötti távolságnak minimum 50 cm-nek kell lennie.
- Folyamatosan ellenőrizze a vezetéknyomást és a felfújható záróballont.
- Mindig szellőztesse át a nyomásmentesített részt.

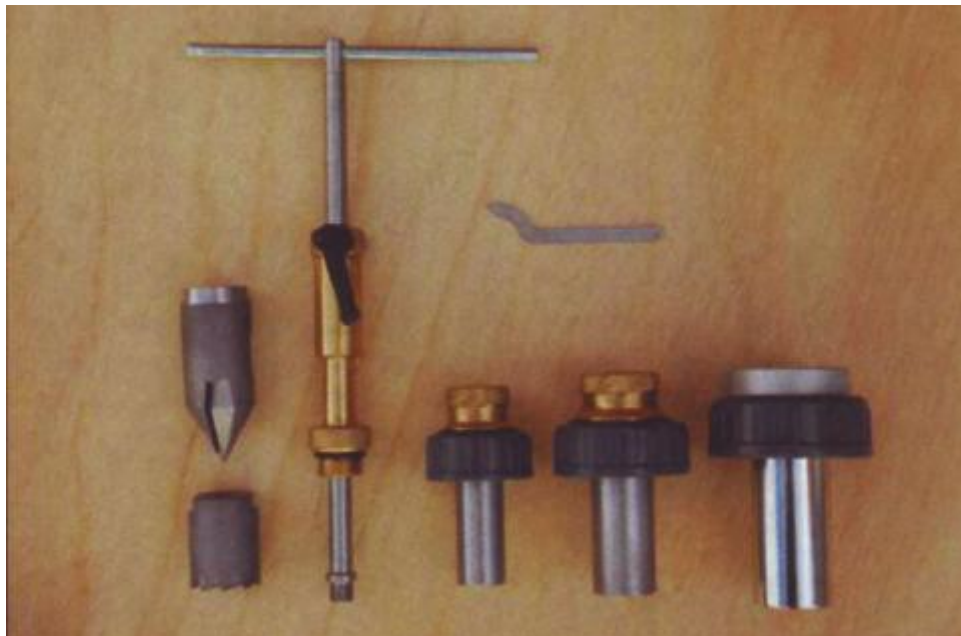
A BY-PASS, LP ÉS HP MŰVELETEKHEZ TARTOZÓ RAJZOK A HASZNÁLATI ÚTMUTATÓ CSATOLMÁNYÁBAN TALÁLHATÓK.

Használati Útmutató P-3

Nyomás alatti megfúró és ballonozó rendszer

PVC és PE vezetékek nyomás alatti megfúrása a P-900 berendezéssel

Abban az esetben, ha az LB-493 szerszámot használja PE maráshoz, akkor átugorhatja ezt a fejezetet és folytathatja a következő fejezettel

Válassza ki és helyezze fel a megfelelő PVC vagy PE nyeret és a POLSAFE megfúró idomot.

Tesztelje a nyeret 30 másodpercig 200 mbar-on egy DIGITEQ tesztelővel. Nem lehet nyomásveszteség. Tehát $\Delta p=0$ mbar.

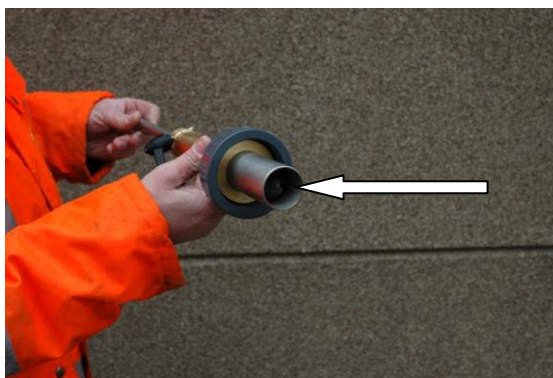
Válassza ki a megfelelő marót vagy fúrót és helyezze be ezt a fúróorsóba.

Használja az Apple fúrót PVC-hez és a PE marót PE vezetékhez.

Vegye ki a nyomás alatti fúródómot a dobozból.

Lazítsa meg az emelőkart és tekerje a perselyt felfelé, amíg a menetből 3-4 mm nem látható.

Helyezze be az orsót a fúródóm aljába amíg a maró adapter teljesen beilleszkedik az adapterbe. Húzza meg az emelőkart.

Ez fontos, mert a gumi POLSAFE megfúró idom máskülönben megsérülhet.

Válassza ki a megfelelő adaptert és helyezze be a nyomás alatti fúródómba. A megfelelő adapter kiválasztásához ellenőrizze a kiválasztási táblázatot.

Helyezze a szerszámot a Polsafe megfúró idomba.

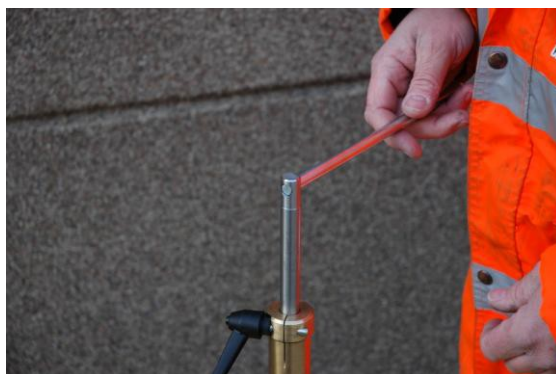
Ezt úgy csinálja, hogy nyomja lefelé az adaptert a gumi idomba.

Rögzítse az adaptert a Polsafe megfűró idomban.

Ügyeljen arra, hogy az adaptert a végéig teljesen csavarja be az idomba.

Helyezze a csavarkulcsot az orsóba.

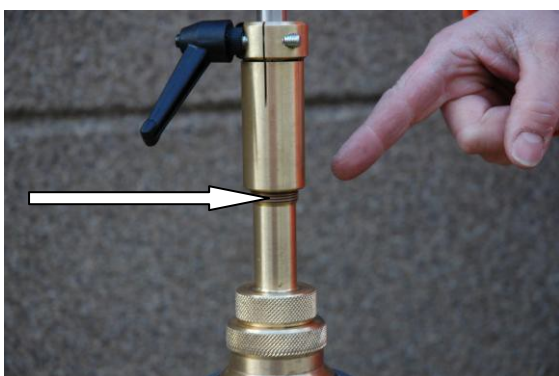
Lazítsa ki az emelőkart.

Ezzel lehet helyesbíteni a persely esetleges helytelen pozícióját. Tartsa meg az orsót a másik kezével...

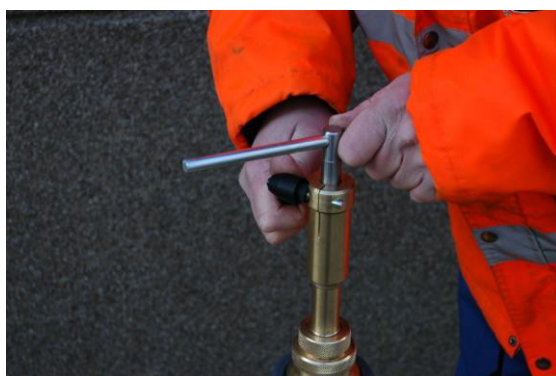
Nyomja lefelé az orsót, amíg a maró vagy fúró megérinti a cső falát.

Fontos, hogy ezt finoman csinálja, hogy a maró vagy fúró sérülése elkerülhető legyen.

Ellenőrizze, hogy a persely helyes pozícióban van-e.

Ez úgy csinálja, hogy forgassa a perselyt addig, amíg 3-4 mm menet megjelenik a persely alján.

Ezután zárja le a perselyt.

Ez az emelőkar ismételt megfeszítésével érhető el.

Kezdje meg a nyomás alatti megfúrást.

A maró akkor hatolt át a cső falán, ha a súrlódás jelentős csökkenése érzékelhető a nyomás alatti megfúrás közben.

Lazítsa meg az emelőkart és húzza felfelé az orsót.

FIGYELEM: Amikor felfelé húzza az orsót, soha ne fordítsa az orsót balra, mert forgács kijön és a maró kilazulhat. Ismét feszítse meg az emelőkart és távolítsa el a nyomás alatti megfúró szerszámot.

Nyomás alatti megfúrásánál mindig a megfelelő szerszámot használja. Ez a maró PE csövekhez.

És ez az Apple maró PVC csövekhez.

Soha ne fúrjon PE csöveket Apple fúróval, mivel ez túlságosan eltömíti az Apple fúró kamráját forgáccsal.

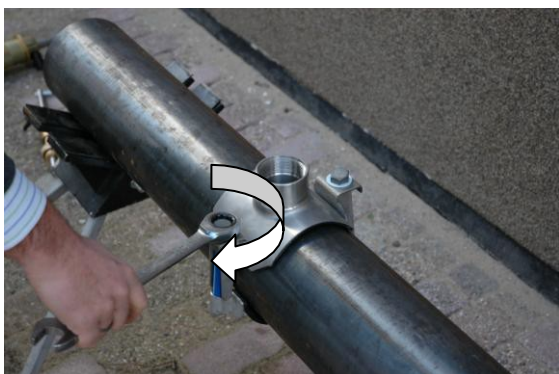
Fontos

1. Először az adaptert helyezze fel a nyomás alatti megfúró szerszámra.
2. Ezután csavarja a marót az orsóba és csak
3. ezután helyezze be az orsót alulról a fúródómba
4. SOHA ne felejtse el kibiztosítani az orsót az emelőkarral, mert máskülönben az orsó leeshet és megrongálódhat a maró.

PE, Acél, öntöttvas és azbesztcement vezetékek nyomás alatti megfúrása az LB- 493-al

Tisztítsa meg a vezetékét és esetleg távolítsa el. Helyezze fel a megfelelő nyerget a csőre.

Használjon egy GASTOOL rozsdamentes acél nyerget azbesztcementhez és öntöttvashoz, egy GASTOOL hegesztési aljzatot acél csőhöz és egy POLSAFE PE nyerget PE csőhöz.

Helyezze a BG adaptert a toldat adapterre.

Bizonyosodjon meg arról, hogy az összes egység homok- és sármentes. Ez meghosszabbítja a szerszám élettartamát.

Vegye ki az LB 493 nyomás alatti megfúró szerszámot a ládából és lazítsa meg az emelőkart. Fontos meglazítani az emelőkart, mert máskülönben ön nem tudja mozgatni a nyomás alatti orsót. Fordítsa el a perselyt addig, amíg 3-4 mm látható a menetből...

Kösse be a megfelelő marót az orsóba.

Nagyon fontos a megfelelő típusú maró kiválasztása, mert máskülönben problémái keletkezhetnek a nyomás alatti megfúrásnál. A kék műanyag marótartó határozza meg a cső anyagát.

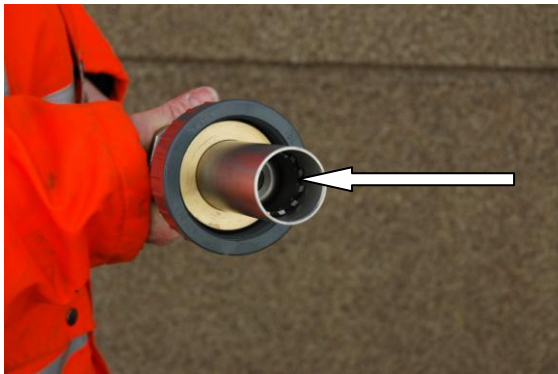
Helyezze fel a toldat adaptert a fúródómra.

Jól feszítse meg a toldat adaptert, mert máskülönben nem tudja felszerelni az adaptert.

Helyezze be a nyomás alatti megfúró orsót a fúródóm aljába.

Bizonyosodjon meg arról, hogy a kar ki van engedve.

Bizonyosodjon meg arról, hogy az adapter teljesen magába foglalja a marót.

Ez NAGYON fontos, mert máskülönben a gumi megsérülhet.

Rögzítse az adaptert a sárga megfúró idomban.

Ezt úgy csinálja, hogy az adaptert csavarja bele az idomba amennyire csak lehet.

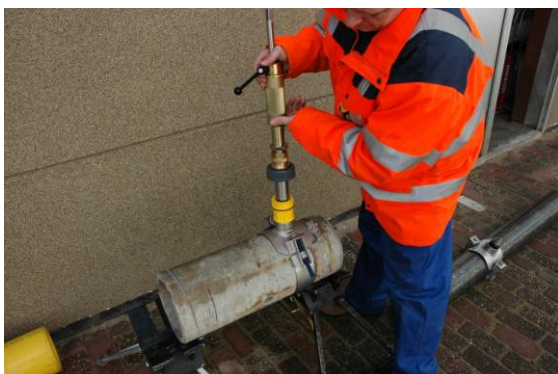

Lazítsa meg az emelőkart.

Ez fontos, mert máskülönben az orsó kieshet a szerszámból és a maró megsérülhet.

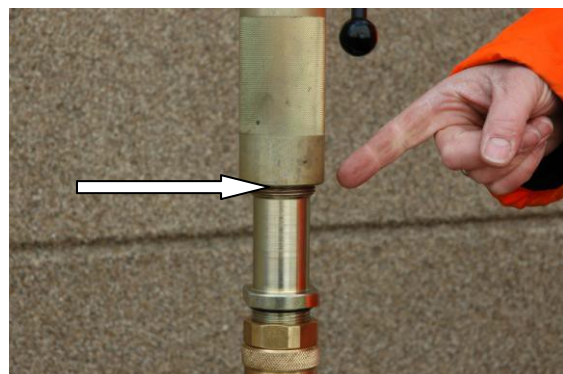

Lazítsa meg az emelőkart és rögzítse az orsót kézzel.

Helyezze fel az adaptert a sárga POLSAFE megfúró idomra.

Ezt finoman csinálja és bizonyosodjon meg arról, hogy az adapter teljesen az idomban van.

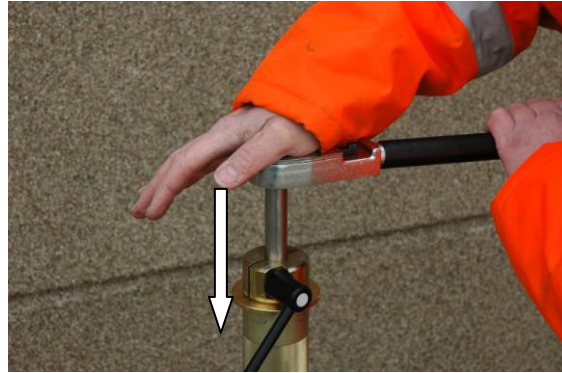
Ellenőrizze, hogy az orsó megfelelő pozícióban van.

Ebben az esetben a menetből 3-4 mm látható.

Ismét feszítse meg az emelőkart.

Nyomja lefelé az orsót.

Ezt úgy csinálja, hogy gyakoroljon nyomást a racsniféj részére, miközben a racsnit a másik kezével tartja. Ezt mindig finomat CSINÁLJA erőfelfejtés nélkül és soha ne engedje, hogy a maró leessen a csőre.

Helyezze fel a racsnit a fúróorsóra.

Az orsó lenyomása sokkal könnyebb, ha már fel van szerelve az orsó.

Ismét feszítse meg az emelőkart.

Ne felejtse el ezt megtenni, mert máskülönben holtjátékra tekeri a perselyt.

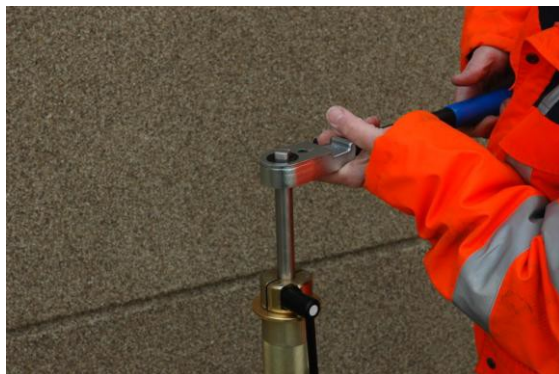
Ismét lazítsa meg az emelőkart.

Markolja meg a perselyt...

Kezdje meg a vezeték nyomás alatti megfúrását.

Húzza vissza a fúróorsót

NAGYON FONTOS

1. Mindig finoman fúrjon és bízsa a munkát a maróra
2. Csináljon néhány löketet a csapágyersellyel és ezután néhány löketet a racsnival.
3. Soha ne feszítse meg túlságosan a perselyt. Ez megrongálhatja a marót.
4. Ha vékony csőfalat fúr meg, akkor szükséges lehet a perselyt ismét felfelé tekerni, amíg 3-4 mm menet láthatóvá válik. Aztán folytassa a nyomás alatti megfúrást.

Vigyázzon, mert az öntöttvas vagy kovácsvas nagyon kemény lehet és a nyomás alatti megfúrás több időt vehet igénybe.

Ezt úgy végezheti el, hogy eleinte az orsó segítségével húzza vissza és ezt követően használja a kezét, a szituációtól és a cső anyagától függően.

Miután teljesen visszahúzta az orsót, ismét rögzítse az emelőkart.

Ezzel megelőzheti az orsó leesését.

Befejezte a nyomás alatti megfúrást.

Távolítsa el a racsnit.

Ezt akkor érzékeli, ha nincs ellenállás.
Most oldja fel az emelőkart.

Lazítsa meg az adaptert.

Krétaszír használata.
Néhány szituációban, pl. acél nyomás alatti megfúrásánál, a krétaszír használata meghosszabbíthatja a maró élettartamát.

Távolítsa el az egész nyomás alatti megfúró szerszámot a sárga POLSAFE megfúró idomról.
TIPP: a szerszám szétszerelésénél ajánlott a perselyt ismét visszahelyezni a megfelelő pozícióba (3-4 mm) a következő nyomás alatti megfúráshoz.

Egyebek :

1. Mindig tisztítsa meg a nyomás alatti megfúró eszközeit használatuk után. A homokot különösen távolítsa el, mert a homok megsértheti a szerszám menetét. A szerszámot mindig száraz körülmények között tárolja. A használt részeket azonnal tegye a ládába.
2. Ne tárolja a nyomás alatti megfúró szerszámot a persely menettel lefelé, mert vészhelyzet esetén azonnal működképes állapotban lehet szüksége a szerszámra.

Ez az a maró, amelyet Ön azbesztcementhez használ. Ennek a marónak a műanyag tartóján fel van tüntetve világosan a vezeték anyaga is.

Ballonozás a P-3 rendszerrel

Válassza ki a megfelelő típusú MDS záróballont a helyzetnek és a kiválasztási táblázatnak megfelelően. Vizuálisan mindig ellenőrizze a gyártási évet, az utolsó ellenőrzés évét és az esetleges hibákat (a vezetéken kívül fújja fel a ballont 0,3 bar nyomásig) valamint a rugómechanizmust. Ha a ballon nem felel meg az összes ellenőrzésnek, akkor ne használja azt!!!

Tolja az MDS záróballon felfújásához szükséges manométert abba a gyorscsatlakozóba, amely a görbe bekötésen van.

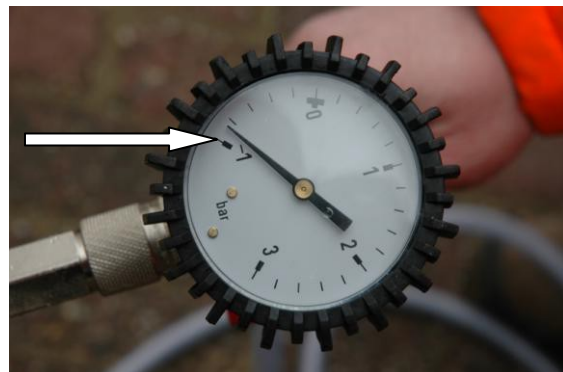
Vegye ki a dómot és a mérőrudat a ládából. Helyezze a mérőrudat a dómba úgy, hogy a megfelelő MDS záróballont össze lehessen kötni a mérőrúddal.

Ha nyomásmérővel ellátott MDS záróballont használ, akkor a másik manométert is be kell tolni az egyenes bekötésbe.

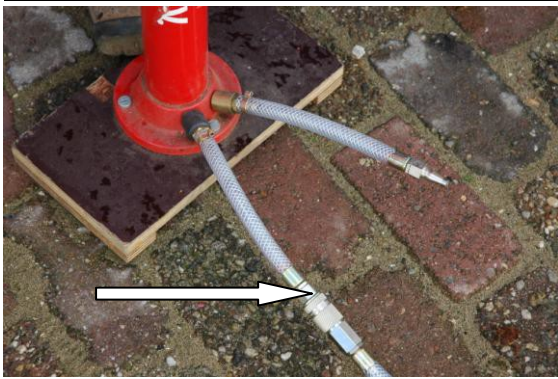

Kösse a megfelelő MDS záróballont a mérőrúddhoz a megfelelő csavarkulcs segítségével.

Ürítse ki az MDS záróballont -1 bar-ra.

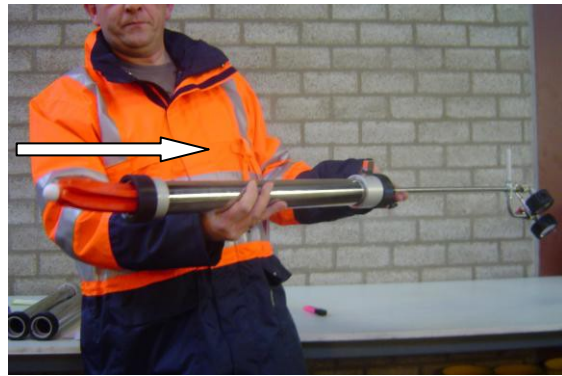
Ezt úgy csinálja, hogy kösse a felfújótömlőt a megfelelő szellőzőnyílásba, majd kezdjen el pumpálni.

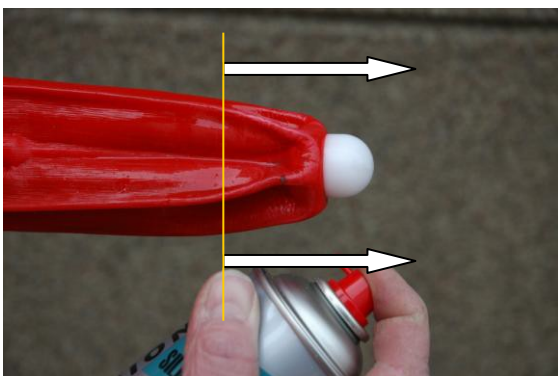
CSAK az MDS záróballon tömlőjét hajlítsa a mérőrudon található kar irányába. Később a kart és a nyomáscsökkentő szelepet ugyanebbe az irányba helyezheti el. A szelep mutatja a behelyezés irányát.

Így néz ki egy kiürített MDS záróballon. Hagyja az záróballont kiürített állapotban kb. 10 percig. 10 perc után ellenőrizze, hogy a manométer még mindig -1 bar nyomást mutat-e (ez egy biztonsági ellenőrzés). Tipp: elkezdheti a nyomás alatti megfúrást ezalatt a biztonsági ellenőrzés alatt.

Húzza vissza a kiürített záróballont a dómba.

Fújja be vékonyan az MDS záróballon mindkét fejét szilikon spray-vel. SOHA NE FÚJJA BE az egész záróballont és soha ne használjon B vagy C osztályba sorolt spray-t.

Feszítse meg a zárócsavart.

Válassza ki a megfelelő ballonbehelyező talpat és helyezze a talpat a dómra (dugó/aljzat csatlakozás).
Figyelmesen olvassa át a kiválasztási táblázatot.

Bizonyosodjon meg arról, hogy a mérőrúd és az MDS záróballon teljesen a dómra helyezkedik el, rögzítse a mérőrudat majd tolja a ballonbehelyező talp perselyét teljesen le.

Tekerje felfelé a fekete perselyt a végéig és ezt lehetőleg függőleges helyzetben végezze el.

Rögzítse a ballonbehelyező talpat a kar megfeszítésével.

A ballonbehelyező talp nyílását vékonyan fújja be szilikon spray-vel és bizonyosodjon meg arról, hogy a spray egyenletesen eloszlik a felületen.

Zárja le a dómon található nyomáscsökkentő szelepet, majd tegye félre az egész egységet, lehetőleg a szállító ládába.

Vegye ki a ládából az áramlásirány mérőt.

Helyezze az áramlásirány mérőt a sárga POLSAFE megfúró idomra és rögzítse a mérőt a persely teljes mértékben történő lecsavarásával.

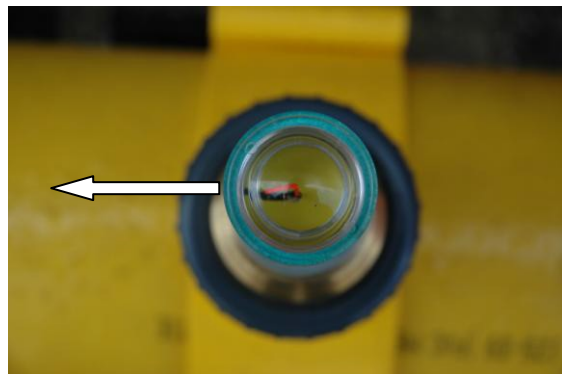
Szerelje az áramlásirány mérőt a megfelelő adapterre.

Tolja le teljesen az áramlásirány mérőt.

Bizonyosodjon meg arról, hogy a megfelelő adaptert használja!

Bizonyosodjon meg arról, hogy a fekete nyíl egy vonalban van a vezetékkel. Egy idő után a narancssárga nyíl mutatja az áramlás irányát.

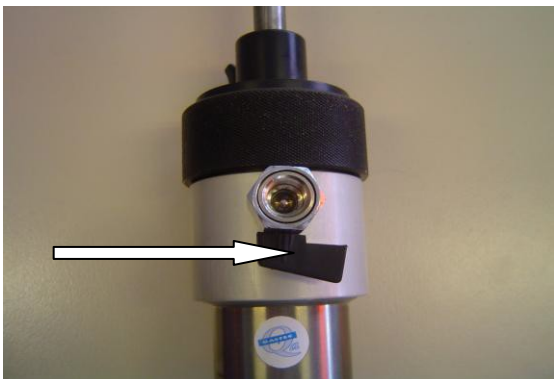
Az, hogy ez milyen gyorsan történik meg, az áramlás sebességétől függ.

Jelölje meg az áramlásirányt egy filctollal majd távolítsa el a gáz áramlásirány mérőt.

Ellenőrizze, hogy a mérőrúd teljesen felfelé mutat és rögzítve van a csavarral. Máskülönben a mérőrúd leeshet ...

Bizonyosodjon meg arról, hogy a nyomáscsökkentő szelep zárva van és az áramlás irányába mutat.
Ez nevezetesen a BEHELYEZÉS iránya és az első MDS záróballont az áramlás irányával megegyezően kell behelyezni.

Tolja lefelé a dómot majd rögzítse a dómot a karral.

Helyezze a dómot a sárga megfúró idomra. Bizonyosodjon meg arról, hogy a nyomáscsökkentő szelep az áramlás irányába mutat. Jól feszítse meg a szürke perselyt.

Lazítsa meg a mérőrúd zárócsavarját.

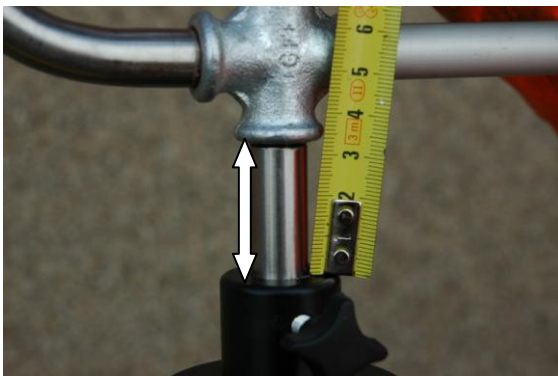

Ismét ellenőrizze, hogy a manométeren látható érték változatlan. Tolja lefelé a mérőrúdat. Ha az MDS záróballon behelyezésénél nehézségekbe ütközik, akkor szerelje szét az egész egységet majd ismételje meg az összeszerelést.

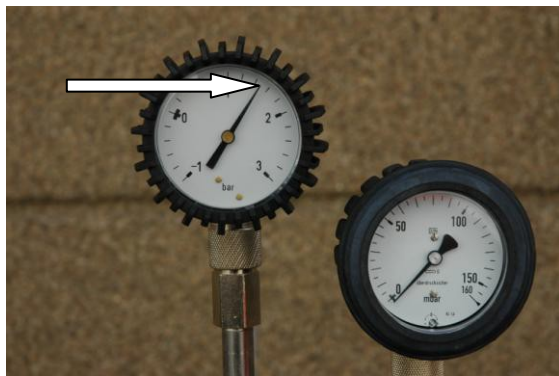

Kösse a felfújótömlőt a felfújás manométer gyorscsatlakozójába.

A másik manométer a vezetékben lévő nyomást mutatja.

Bizonyosodjon meg arról, hogy ebben a helyzetben a mérőrúd metszete 3-4 cm-rel a dóm felett van. (ez nem érvényes a No.0 és No.1 talpakra). Ez a tolerancia az MDS záróballon vezetékben történő pontos elhelyezése miatt szükséges. Ne húzza meg a csavart.

Fújja fel az MDS ballont 1,5 bar-ra.

FIGYELEM: a ballonnyomás minden záróballon esetében ugyanaz: 1,5 bar!

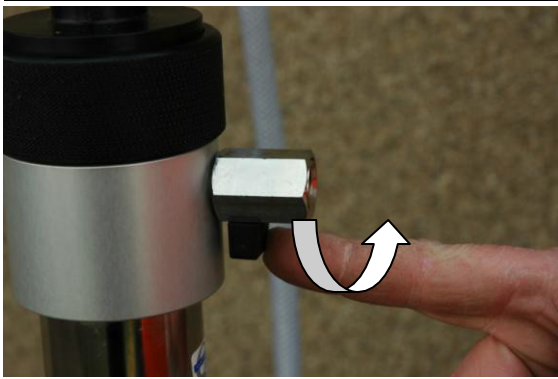

A nyomáscsökkentő szelep zárva van, így nem áramolhat ki gáz.

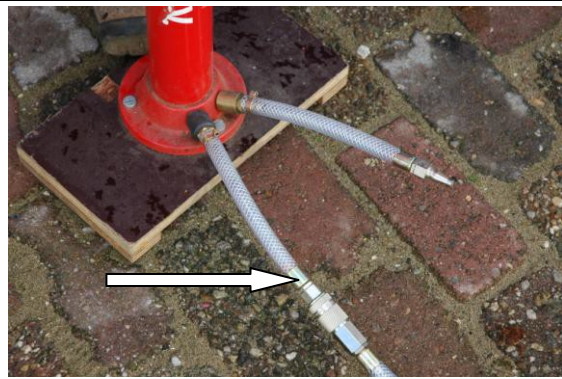

Ha az összes MDS záróballonbehelyezésre került, kinyithatja a nyomáscsökkentő szelepet.

Ez a szelep biztosítja, hogy az MDS záróballonok közötti vezeték rész kiürítésre kerüljön. Ha ez az eset fennáll, megkezdheti a munkát.

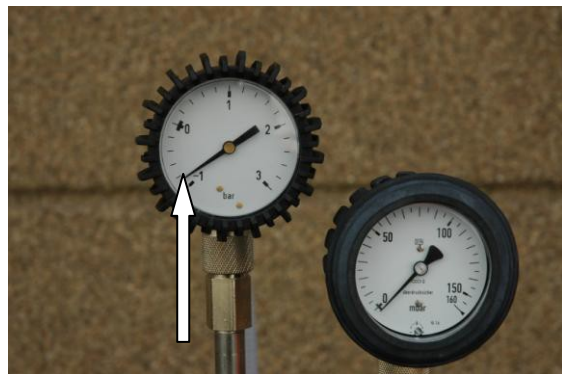
Ha befejezte a munkát, zárja be a nyomás-csökkentő szelepet. Ezt a szelepet le kell zárni a ballonok leengedése előtt!!

Kösse a felfújótömlőt a felfújó manométerhez és a pumpa leeresztő nyílásába.

Lazítsa meg a mérőrúdon található zárócsavart.

Úrítse ki az MDS záróballont -1 bar-ig.

Finoman nyissa meg a záróballon felfújó szelepet.
Ne egy fordulattal nyissa meg a szelepet, mert ez a vezetékben turbulenciát okozhat.

Zárja el a szelepet, válassza le a tömlőt és húzza felfelé a mérőrudat.

Finoman húzza felfelé a mérőrudat, túlzott erőfelfejtés nélkül.

Ha túl sok ellenállást tapasztal a mérőrúd felhúzásakor, akkor fordítsa el a mérőrudat 90 fokkal jobbra a kihúzásakor.

SOHA NE A BALRA FORDÍTSA!

Lazítsa meg a kart.

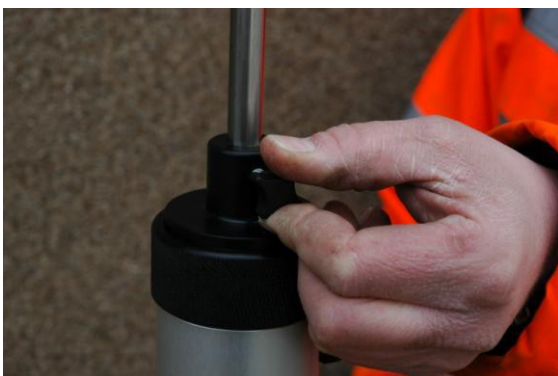

Bizonyos esetekben segíthet a szelep kinyitása az MDS záróballon kihúzásakor.

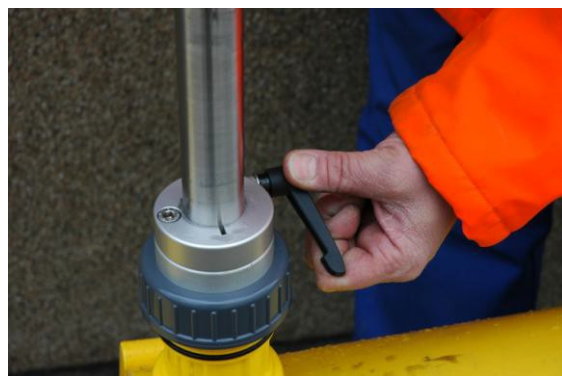
Ez segítheti az MDS záróballon elhelyezkedését a ballonbehelyező talpban.

Húzza fel teljesen a dómot.

Rögzítse a mérőrúd után ezt teljesen felhúzta.

Rögzítse a dómot a karral miután azt felhúzta.

FIGYELEM: bizonyosodjon meg arról, hogy teljesen kihúzta a mérőrudat, mert különben az MDS záróballon bent ragadhat a talpban.

Nyissa meg a szürke perselyt és távolítsa el a teljes szettet a sárga POLSAFE megfúró idomról.

Ellenőrizze az összes anyagot és azokat tisztán és szárazon tárolja a megfelelő szállító ládákban.

A következő munkához már most ellenőrizze az MDS záróballonokat.

Soha ne hagyja őrizetlenül az anyagokat, mert azok megsérülhetnek.

„Mit kell és mit nem szabad tenni”

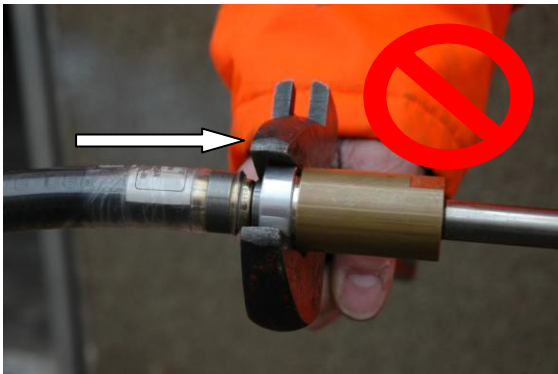
Ezt soha ne csinálja!

A nyereg felhelyezése, a csapok rögzítése csak az egyik oldalon.

Ezt soha ne csinálja!

A záróballon testének meghajlítása. Csak a tömlőt szabad meghajlítani.

Ezt soha ne csinálja!

Az MDS bekötése csak egy csavarkulccsal vagy más szerszámmal mint a csavarkulcs..

Ezt soha ne csinálja!

Nem rögzíti a csavarokat és perselyeket. Mindig pontosan kövesse az utasításokat.

Ezt soha ne csinálja!

A teljes záróballon befújása szilikon spray-vel. Csak az MDS záróballon fejeket kell befújni.

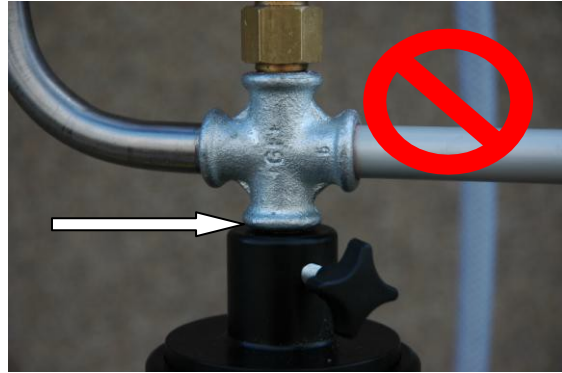
Ezt soha ne csinálja!

MDS záróballon behelyezése áramlásirány ellenőrzése nélkül.

Ezt soha ne csinálja!

Nyitott nyomáscsökkentő szelep az MDS záróballonok behelyezésekor.

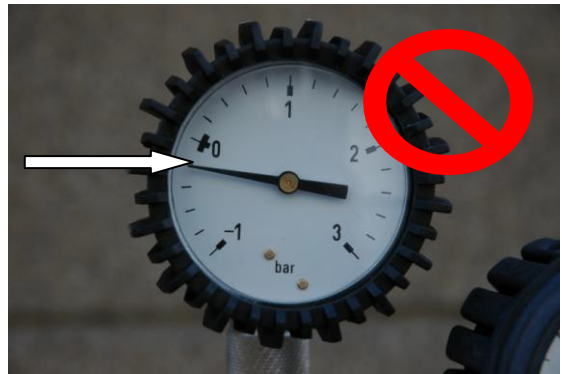
Ezt soha ne csinálja!

A mérőrúd lenyomása teljesen a behelyezése előtt.

Ezt soha ne csinálja!

Nem levákuozott MDS záróballon behelyezése.

Ezt soha ne csinálja!

Az MDS záróballonok vákuumozásának mellőzése a behelyezés vagy kihúzás előtt. Ez csak az MDS záróballon visszahúzásánál lehetséges.

Ezt soha ne csinálja!

A szerszámok és alkatrészek szétdobálása és nem a megfelelő ládában történő elhelyezése.

Ezt soha ne csinálja!

Szerszámokat és alkatrészeket a földön hagyni.

Ezt soha ne csinálja!

A nyomás alatti megfúró szerszámot a persellyel lefelé tárolni.

Ezt soha ne csinálja!

Nem megfelelő maró használata. Kétszer is ellenőrizze a kiválasztási táblázatot.

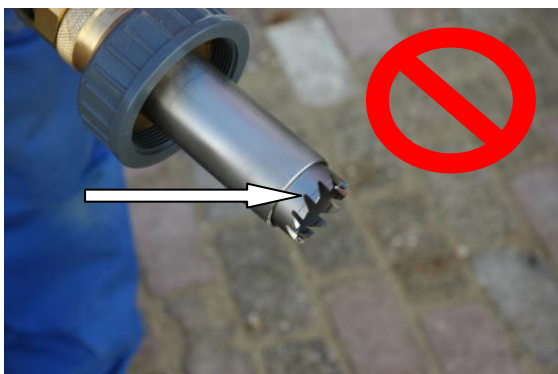
Ezt soha ne csinálja!

MDS záróballonok behelyezése, amikor a dómot még nem nyomták le teljesen.

Ezt soha ne csinálja!

A nyomás alatti megfúró dóm karjának megfeszítése, ha az orsó még nincs felhelyezve.

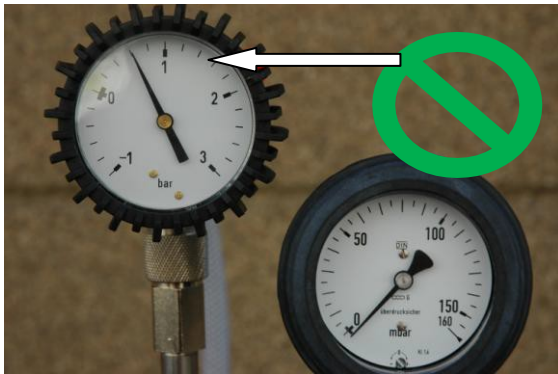
Ezt soha ne csinálja!

A nyomás alatti megfúró szerszám felhelyezése a sárga POLSAFE megfúró idomra, ha a maró még nincs teljesen beillesztve az adapterbe.

Soha ne felejtse el!

Az adapterek és ballonbehelyező talpak ellenőrzése forgácsok és egyenetlenségek végett.

Ezt soha ne csinálja!

Az MDS záróballon nem megfelelő felfújása. Mindig 1,5 bar-ra kell felfújni.

Ezt soha ne csinálja!

Ráállni az MDS záróballonokra.

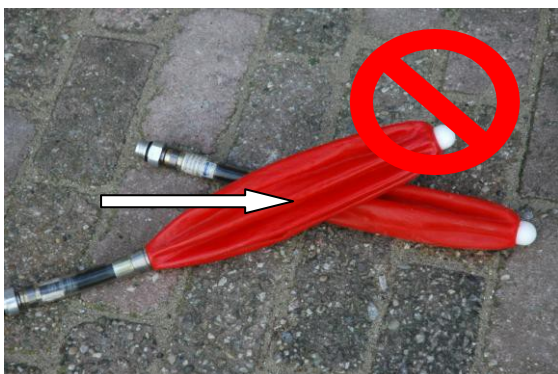
Ezt soha ne csinálja!

A nyomás alatti megfúró szerszám tárolása a ládában összeszerelt állapotban.

Mindig így tegyen!

Ellenőrizze a megfelelő nyereg, idom, maró kombináció kiválasztását.

Ezt soha ne csinálja!

Az MDS záróballonokat a földön hagyni.

Mindig így tegyen!

Kövesse a helyi energiaszolgáltató utasításait.

Tippek és tanácsok

Hideg záróballonok

Hidegben az MDS záróballonok egy kicsit dermedtek lehetnek. Kézzel melegítse fel a záróballont vagy tegye be az autóba egy kis időre.

A kimart pogácsa eltávolítása

Legjobb, ha a kimart pogácsát a pogácsaeltávolító csavarkulccsal távolítja el.

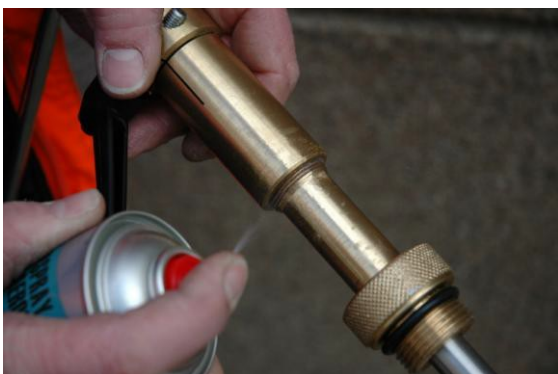
Krétazsír

A krétazsír használata megkönnyíti az acél és öntöttvas vezetékek nyomás alatti megfúrását és meghosszabbítja a maró élettartamát.

Pogácsaeltávolító szerszám

A pogácsaeltávolító szerszám használata még könnyebbé teszi a pogácsa eltávolítását.

Szilikon spray

Rendszeresen fújja be a szerszámok összes mozgó egységeit.

Menetek tisztítása

Mindig tisztítsa meg a szerszámok és záróballonok meneteit a használatuk után. Ez meghosszabbítja a szerszámok élettartamát és meggátolja a szivárgást.

Manométerek

A manométerek csatlakozóit is tisztítsa meg. A szennyezett csatlakozók szivárgást okoznak.

By-Pass

Lehetséges egy by-pass felállítása a gázellátás biztosítása végett bizonyos területeken. További információ végett vegye fel velünk a kapcsolatot.

Az MDS záróballonok tisztítása

Használat után mindig tisztítsa meg az MDS záróballonokat. Szárazon és tisztán tárolja.

Nyomás alatti megfúró szerszámok ellenőrzése

Az összes nyomás alatti megfúró szerszám külön ellenőrizve van leszállítás előtt.

A berendezés tárolása

A berendezést mindig a szállítóládákban tárolja. Soha ne hagyjon szerszámokat és alkatrészeket szabadon az autóban.

MDS záróballonok ellenőrzése

Az összes MDS záróballon egy éjszakán át ellenőrzésre kerül.

Egyebek ...

- A nyomás alatti megfúrást mindig finomat végezze el.
- Soha ne feszítse meg túlságosan a perselyt nyomás alatti megfúrásnál. Csináljon néhány löketet a persellyel és ezután néhány löketet a racsnival.
- Soha ne használjon hosszabbító csövet a racsnin. Ez nem fogja felgyorsítani a nyomás alatti megfúrás műveletet.
- Vigyázzon, mert az öntöttvas vagy kovácsvas nagyon kemény lehet. Hagyjon elegendő időt, ha ilyen anyagokat mar.
- Mindig ellenőrizze a megfelelő maró / csőanyag kombinációt.
- Beillesztheti a perselyt a nyomás alatti megfúró szerszám összeszerelése előtt.
- Annak ellenére, hogy a világszerte szabadalmaztatott MDS záróballonok a hagyományos ballonok nagy újítása, ez még mindig egy felfújható eszköz, amely érzékeny a kopásra és repedésre. Ezért használja ki a gyártó által felkínált éves ellenőrzést.
- Soha ne fújja fel az MDS záróballonokat 0,3 bar feletti nyomásra, ha az nincs beillesztve a megfelelő méretű csőbe.
- Soha ne tegye ki az MDS záróballonokat napsütésnek vagy nedves környezetnek.
- Soha ne alkalmazzon túlságosan nagy erő kifejtést az MDS záróballonok behelyezésekor. Ha a behelyezés nem megy könnyedén, kezdje újra a műveletet.
- A nyomás alatti megfúró és ballonozó berendezések dinamikusak és nem statikusak. Fontos, hogy a szerszámai mindig jó állapotban legyenek. Ezért azt ajánljuk, hogy a berendezést évente ellenőriztessék a gyártónál.

Kiválasztási táblázat nyomás alatti megfúrás és ballonozáshoz

Megfúró berendezés és eszközök				
Csővezeték	Nyereg	Megfúró berendezés	Maró / Fúró	Cikkszám
Acél DN 50-100	1.1/2"	LB 493 B	Koronamaró 1004 HM 29,5 mm x 3/8"	13200110
Öntöttvas DN 50-100	1.1/2"	LB 493 B	Koronamaró 1004 HM 29,5 mm x 3/8"	
Azbesztcement DN 50-125	1.1/2"	LB 493 B	Koronamaró 1006 HM azbesztcement 29,5 mm x	13300110
PVC DN 50-125	1.1/2"	P 900	Hántoló fúró 1.1/2" PVC 29,5 mm x 3/8"	14700030
PE DN 50-125	1.1/2"	P 900	Koronamaró 1003 PE 29,5mm x 3/8"	13100030
Acél DN 125-200	2"	LB 493 B	Koronamaró 1004 HM 39,0 mm x 3/8"	13200120
Öntöttvas DN 125-200	2"	LB 493 B	Koronamaró 1004 HM 39,0 mm x 3/8"	
Azbesztcement DN 150-200	2"	LB 493 B	Koronamaró 1006 HM azbesztcement 39,0 mm x	13300120
PVC DN 150-200	2"	P 900	Hántoló Fúró 2" PVC 39,0 mm x 3/8"	14700040
PE DN 150-200	2"	P 900	Koronamaró 1003 PE 39,0 mm x 3/8"	13100050
Acél DN 250-300	2.1/2"	LB 493 B	Koronamaró 1004 HM 49,0 mm x 3/8"	13200130
Öntöttvas DN 250-300	2.1/2"	LB 493 B	Koronamaró 1004 HM 49,0 mm x 3/8"	
Azbesztcement DN 250-300	2.1/2"	LB 493 B	Koronamaró 1006 HM azbesztcement 49,0 mm x	13300130
PVC DN 250-300	2.1/2"	P 900	Hántoló fúró 2.1/2" PVC 49,0 mm x 3/8"	14700050
PE DN 250-300	2.1/2"	P 900	Koronamaró 1003 PE 49 mm x 3/8"	13100070

Ballonozó és eszközök					
Csővezeték	Nyereg	Ballonbehe- lyező talp	Ábra ballonbehe- lyező talp	MDS ballon	Cikkszám
Acél DN 50	1.1/2"	0		MDS-500 nr. 0 (50)	23000095 (50)
Öntöttvas DN 50	1.1/2"				
Azbesztcement DN 50	1.1/2"				
PVC DN 50	1.1/2"				
PE DN 50	1.1/2"				
Acél DN 60-100	1.1/2"	1		MDS-500 nr. 1 (60-80) of nr. 2 (80-120)	23000100 (60 - 80) 23000110 (80 - 120)
Öntöttvas DN 60-100	1.1/2"				
Azbesztcement DN 60-125	1.1/2"				
PVC DN 63-125	1.1/2"				
PE DN 63-125	1.1/2"				
Acél DN 125-200	2"	2		MDS-500 nr. 3 (120-170) of nr. 4 (140-215)	23000120 (120 - 170) 23000130 (140 - 215)
Öntöttvas DN 125-200	2"				
Azbesztcement DN 150-200	2"				
PVC DN 150-200	2"				
PE DN 150-200	2"				
Acél DN 250-300	2.1/2"	3		MDS-500 nr. 5 (190-270) of nr. 6 (240-315)	23000140 (190 - 270) 23000150 (240 - 315)
Öntöttvas DN 250-300	2.1/2"				
Azbesztcement DN 250-300	2.1/2"				
PVC DN 250-300	2.1/2"				
PE DN 250-300	2.1/2"				

Vigyázat:

- * Az MDS ballon tesztelését és behelyezését csak a megfelelő méretű csődarabban szabad elvégezni.
- * A csővezetéken kívül a ballont csak **max. 0,3 bar-ra** szabad felfújni!!
- * **Ha jobban felfújják az MDS ballont, akkor a teleszkóp rendszerénél javíthatatlan hibák keletkezhetnek.**

Koronamaró 1004 HM St./GY

Koronamaró 1006 HM AC

Koronamaró 1003 PE

Hántoló fúró PVC